

Europski arhivski portal – europska povijest dostupna jednim klikom (miša)

Marta Musso

Digitalna je revolucija u povijesnom slijedu došla nakon poljoprivredne i industrijske revolucije i, premda njezin ukupni učinak na gospodarstvo i ljudske živote nedvojbeno nije bio tako korjenit kao kod prethodne dvije, postoji područje u kojem je digitalna revolucija dramatično transformirala stvari, a to su arhivske ustanove.

Digitalna revolucija uvela nas je u informacijskog doba, a upravo su arhivi primarni izvor informacija. Vjerojatno nema drugog područja koje se susreće s više izazova od uvođenja osobnih računala i Interneta: od ogromnog problema očuvanja digitalnih izvora do arhiviranja World Wide Weba, od digitalizacije do migracije podataka.

Ipak, digitalno je doba osiguralo arhivima i istraživačima neupitno najbolje načine napredovanja u svojoj praksi. Mogućnost stvaranja mreža, novi alati za istraživanje (sjetite se samo optičkog prepoznavanja znakova), rastuća standardizacija indeksiranja, interaktivne karte – samo su neki od njih. Novi pristupi napokon su naglasili sposobnost arhiva organizirati i staviti na raspolaganje ljudsko znanje – osobito kada se arhivske ustanove međusobno povežu.

Na tim su pretpostavkama arhivisti iz cijele Europe 2009. započeli vrlo ambiciozan projekt usklađivanja i digitalizacije svih europskih arhiva u zajedničkom *online* dostupnom repozitoriju. Tijekom godina radili su na stvaranju onoga što je danas najveći *online* katalog arhivskog gradiva na svijetu – Europskom arhivskom portalu (Archives Portal Europe, skraćeno APE).

APE omogućuje pretraživanje tisuće zbirk arhivskog gradiva jednostavnim Google upitom pomoću ključnih riječi, što olakšava pretraživanje čak i onim korisnicima koji nemaju nikakvo prethodno znanje o arhivskom gradivu. Nadalje, on podržava i višejezično pretraživanje, što znači da se jedan upit

može istodobno pokrenuti na različitim jezicima.

APE trenutno sadrži 255 milijuna zapisa, a broj se stalno povećava. Nekoliko stotina institucija iz više od 30 zemalja postavilo je na portal informacije o svom arhivskom gradivu, a puno ih je više uključeno u projekt. Konačni cilj je uključiti sve institucije koje posjeduju arhivsko gradivo vezano uz europsku baštinu, što zapravo znači sve arhive u svijetu.

Portalom od 2015. godine upravlja Zaklada Europskog arhivskog portala

U cilju stvaranja svijesti o važnosti arhiva i, u današnje doba još i više, o digitalnim arhivima, Zaklada Europskog arhivskog portala je, u suradnji s Europeanom, pokrenula *online* izložbu o demokratizaciji Europe #AllezDemocracy. Izložba se može pratiti na društvenim medijima i na Europskom arhivskom portalu, a svakog utorka i četvrtka Facebook i Twitter profil objavljaju dokument koji pomaže rekonstruirati proces demokratizacije Europe, od srednjeg vijeka do danas. Izložba omogućuje *online* pristup digitaliziranim kopijama

(Archives Portal Europe Foundation, skraćeno APEF), nezavisna i samostalna organizacija sa sjedištem u Nizozemskoj, koja koordinira rad svih uključenih u projekt.

APE je u stalnoj potrazi za novim oblicima suradnje. Što je više uključenih institucija, to će digitalni krajolik europskih arhiva rasti i širiti se, a sve će više sadržaja postati dostupno znanstvenicima, istraživačima i svima onima, koji žele upoznati europsku povijest. Važnije od toga, baština i kultura sve većeg broja europskih arhiva bit će sačuvane i ostavljene u nasljeđe novim digitalnim pokolenjima.

većinom nepoznatih dokumenata iz cijele Europe, otkrivanje skrivenih blaga i osiguranje njihove dostupnosti. Jednostavnim klikom miša, primjerice, omogućeno je pročitati dokument o predaji francuskih vojnika u Gozu (Malta) nakon okupacije 1798., pisan talijanskim jezikom i potpisani od samog admirala Nelsona. Izložba je sjevrsni internetski eksperiment, koji će trajati tijekom 2017. i 2018. i tako se priklučiti proslavi godine europske kulturne baštine. Pojedinačne objave dostupne su na Facebook i Twitter profilu, a cjelovit popis dokumenata, obuhvaćenih izložbom, dostupan je na

INFO:

Archives Portal Europe: www.archivesportaleurope.net

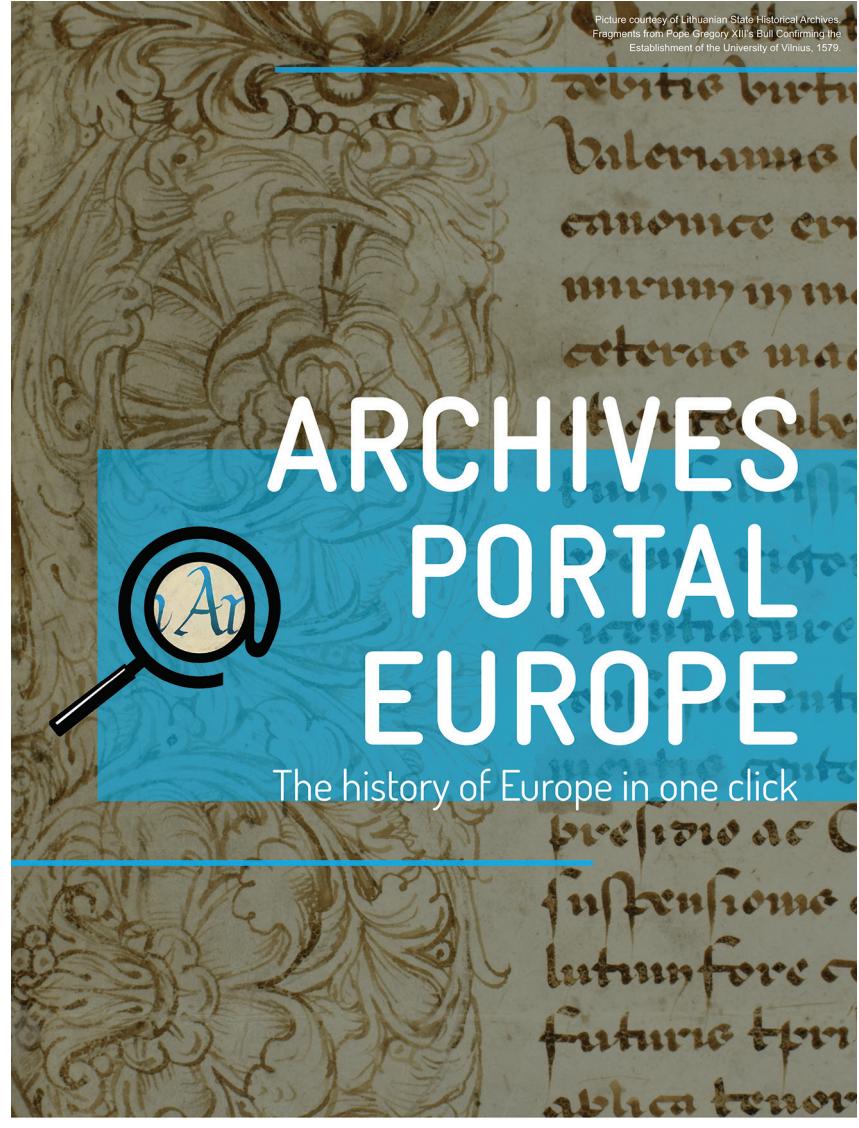
Archives Portal Europe Foundation: <http://www.archivesportaleuropefoundation.eu/>

mrežnoj stranici Zaklade Europskog arhivskog portala.

Nadalje, Zaklada Europskog arhivskog portala će uskoro pokrenuti okružje namijenjeno istraživačima povijesti *Istraživanje na APE-u*, koje će im omogućiti provođenje cjelovitog istraživanja koristeći APE.

Institucije koje žele svoje arhivsko građivo objaviti na APE mogu se obratiti njegovom Upravnom odboru (president@archivesportaleuropefoundation.eu). Sudjelovanje je u potpunosti besplatno i omogućuje povezivanje s ustanovama i organizacijama diljem svijeta (ažurirani popis dostupan je na mrežnim stranicama APE) te doprinosi projektu, koji je osigurao da pretraživanje arhivskog gradiva iz cijelog svijeta bude jednostavno kao obično guglanje. ■

The screenshot shows the search interface of the Archives Portal Europe. At the top, there are links for HOME, SEARCH, DIRECTORY, FEATURED DOCUMENTS, TOPICS, and API. Below the search bar, there are filters for 'Select countries/archives', 'Select type/entities', and 'Search'. The search term 'Napoleon OR Napoleone OR Napoliton' is entered. The results page shows a list of items, with one item highlighted: 'Bulla Papae Gregorii XIII de statu Universitatis Vilniensis' from 1579. The item includes a thumbnail image of a historical document, the title, author, date, and a link to the record.

Za više informacija kontaktirajte Martu Musso, zaduženu za odnose s javnošću i komunikacije Europskog arhivskog portala: marta.musso@archivesportaleuropefoundation.eu

Više o APE saznajte na:

<https://www.youtube.com/watch?v=1ipKLVCALq0&feature=youtu.be>

<https://www.youtube.com/watch?v=hUsDb0FCn2o&feature=youtu.be>

Za više tehničkih informacija posjetite:

<http://www.archivesportaleuropefoundation.eu>

i APEF Wiki stranicu: http://wiki.archivesportaleurope.net/index.php/Main_Page.